

Caesaris Germanici vitae expositae
periculum.

Romanus hic bellis prospere gestis non minus ^{clarus} inpli-
tus, quam virtutibus invidiam facientibus, familia amplis-
simā Caesarum, quorum ^{exempla} documenta laudabiliter sequutus
est, natus, gloria haud parva floruit sua aetate, neque
minus nobis exemplum edidit virtutum plurimum. Pater
Claudius Drusus Nero, Tiberii ^{et} Cl. Neronis cum Livia
filius, mox Augusti privignus, in bellis Germanicis adeo de
republica meritus, ut ovens urbem ingrederetur, domi bel-
lique peritissimus fuit, ita ut magna esset, ut ait Tacitus,
memoria apud populum Romanum. Matrem Antoniam
minorem ex Augusti stirpe, Tacitus fatetur non reperisse,
ullo insigni officio functam; ejusque mortis, Suetonio narra-
te, Caligulae indignitates et taedia causae fuere. Natus est
Germanicus A. U. DCCXXXVIII, Romae fortasse. Infantiam
pueritiisque nobis ignotae sunt cognitionis defectu, nisi quod ^{Clendblad}
secundum Suetonium adoptatus a patre Tiberio erat: et
haec quidem Augustus uxoris precibus evictus fuit, medians

1823-1824]

eum rei Romanae imponere. Quaestor annos habens XX, i. e. quinquennium ante quaesturae petendae tempus legitimum, mox (post annos VII) praetermissis gradibus intermediis, aedilitate et praetura, Consul rebus Romanis consuluit una cum patruo. Deinde post biennium, A. U. DCC LXXII, cum Livia viro adhuc Augusto, retia texeret filio Tiberio ad capiendum imperium; transportato Augusti nepote Agrippa Postumo in insulam Planasiam, Germanicus legionibus octo, in duos exercitus, superiorem cui praepositus legatus C. Silius, et inferiorem sub A. Caecina dirigit, locatisque apud Rhenum praepositus est: sine dubio ne domi Liviae impediret. Eratque tunc in Gallia ad censum agendum, quum mortuo Augusto legati Roma ad eum mitterentur consolaturi ob imperatoris decessum, simulque proconsulare imperium a Tiberio ei petendum annuntiaturi. Germanicus tunc omnia reipublicae et Tiberio egit, subegitque Sequanos et Belgios. Interim motus civeri legiones in Germania inferiore; eo properans subito affuit, atque via tumultuosos potuit comprimere; etenim vi ut ipse imperator dicatur instant. Illic amore victus patriae mori quam fidem violare mavult, cogunturque ipsi milites eripere ei gladium

71
se ipsum interfectorum minanti. Vult sibi viam facere per turbas, quum miles quidam ei porrigens proprium ensen strictum dicit: „hic acutior!“ Interim tamen amicorum ope intentorium rehitur. Illic consilium capiunt una quidnam faciendum in re tam ancipite, consentiuntque plurimum dimissioni ceterorum levamini, praesertim rerum discriminis causa, quum hostes opportunitatem observabant. Quin immo ad satisfaciendum militibus disperiebantur imperatoris pecuniae, dimissoque inferiore exercitus superiores denuo sacramentum imperatori fecit. Eodem tempore Chauri, quibus praefectus erat Mennius tumultus fecere, qui a praefecto via sedabantur. Sed nondum rebus proptus compositis in exercitu Romano venire legati Roma ad Germanicum, quorum caput Munatius Plancus: militesque haec animadvertentes simulque suspicati nihil aliud quam per legatos sibi circumscriptionem parari, nocte prima ostium imperatoris rumpunt, vexillum poscunt, Plancumque morti deditissent, nisi id recitifer Caepurnius fortiter contendens impedivisset. Tandem milites, quum obsurgere videret eos Germanicus discissetque ipsos legionum famam

injuria maxima inquinasse, tranquilliores facti sunt; remittebaturque Plancius dato ei equitum praesidio. Profecto hoc Germanicum familiares in summo illo discrimine hortantur et orant, ut consuleret suae salutis, alii uxoris saltem Agrippinae tunc gravidae filique parvuli, mitteretque eos alio. Mansit quidem ille, uxor autem ipsa renisa persuadebatur ut proficeretur ad exercitum suum perio rem tunc quietiorem. Parata vero ea ad discessum concurrunt milites luctu et moerore ortis fuscitati, alii viam praecurrentes, alii ad Germanicum properantes obtestantesque ne dimitteret uxorem. Germanicus contra orationem acerrimam iis habet, quae sicut scripsit eam Tacitus impleta animo et vi imperatoris illius animum exhibet. Inter alias iis profert uxorem sibi et filium non esse patria cariores, attamen eos dimisurum esse ut tunc ulciscerentur sanguine ipsius: quaerit an milites sint an cives ipseque negat utrumque. Reducit in memoriam tempora Caesaris imperante Augustoque atque illius temporis milites. Crimen iis obicit grave, atque se ipsum offert armis eorum trucibus. Denique quum eos mollioresque mitioresque animadvertat, orationem finit hortans ut tumultuosos ex medio tolleret. Tum mi-

72
lites sponte convitatores tradidero C. Cetronio primae Legato Legionis, qui in totius exercitus conspectu et iussu praecipitabantur. Supererant adhuc ad lapidem LX a Roma quin-
tani et unetvicesimani, frustra ceterorum poena praemoniti; ad quos in tranquillum redigendos manus cum navibus a Germanico parabantur. Interim tamen ratus eos fortasse facilius in obedientiam redigi posse Caecinae epistolam de consilio misit, quod hic exercitus primoribus aperiebat, qui mox seditionum interfectionis secretae consilium capiebant, atque id fieri curabant. Germanicus interim interveniens, obtruncatas cremari iubet, simulque optatis cedit legionum paratarum impetum facere in hostem ut eo maculas motu susceptas deleant. Traducit Rhenum XII milia pedum Romanorum, LXVI cohortes auxilarias equitumve turmas VIII. Hostibus appropinquant, castra locata muniant postquam silvam Caesiam transierint. Germanos eo ipso tempore festum quemdam diem secure celebrantes Romani aggrediuntur. Legiones a Caesare per cuneos IV compositas in hostes iux, at catervae Germanorum densae furore imbutae cohortes leves turbavere: tunc Germanicus unetvicesimanos adhortatur, ut virtute eccellente seditionis maculam eluerent, effecit ut illi animis inconfis-

in hostem irruentes eum funderent, qui factis hierna capere. —
Cum jam redires egit Tiberis in Germanicum insidia, quare
in senatu hunc specie magis laudavit quam animo sincero.
Eo ipso anno Germanicus cum primorum XX ducta forte fac-
tus est sodalis Augustalis, i. q. facius ordinis ei similis quem
instituit S. Scaevola ad servanda Sabinorum sacra. Anno se-
quente, qui erat u. c. DCCXXVIII, Druso Caesare et C. Norba-
no Cos. Germanico decrevit populus Romanus triumphum,
qui autem non est factus illico cum huc dimittere nollet
opportunitatem Germanis detrimentum inferendi, desidendi-
bus apud hos Arminio Segesteque ob raptam ab illo fi-
liam huius alii jam desponsam, hosque diviso facilius super-
rabili. Germanicus Rhenum trajicit, Catos cum Caecina
adortus vincit combustoque regni capite Matto redit ad Rhe-
num. Cherusci Marique illis subvenientes a Caecina for-
titer prohibentur. Interim Segester filium Segimundum Ger-
manico misit auxilium petiturum contra Arminio
ipsum tunc obsidentem, ad quem Romanus e re fore-
ratus exercitum duxit Segester filiumve vindicavit, atque
multa clade Variana amissa invenit. Cum Segesti
quietem liberis ejus propinquisque securitatem affirmavit,
brevique imperator optante Tiberis proclamabatur. Interim

73
Arminius dispersos Cheruscos populosque ceteros vicinos exci-
tauit oratione in Romanos; qui Germanico duce pedestres
navalesque progressi usque ad Amisiam in loco eo ipso, ubi
ante sexennium Quinctilii Vari legiones cladem contraxerant,
Dructeros fudere praeunte L. Stertinius. Illic Germanicus
reliquias Varianas humari iussit tanta religione tantoque
studio ut propria manu primus ossa colligeret. Dein iterum
pugnam commisit Germanis, cuius vero eventum haud pro-
perum erat, ut similis esset Varii cladi. Attamen haec ex
Romanorum tantummodo infestia locorum facta sunt; eter-
nim muniti iterum, a hostibusque Inguioni consilio intra-
muros impugnati, offendeabant se non esse majorum virtutis
immemores, quum supis hostibus praedae multa gestantes
redirent. Occasione hac Agrippina uxor Germanici for-
tissima et officiosa curabat milites vulneratos usque le-
vationem adhibebat atque donis et beneficiis sibi concili-
abat. Placeo omnia locum dedere invidendi et vituperan-
di Tiberio ab Ael. Sejano viro animi mali instigato. Rebus
prosperis gestis Caecina, Apronius et Silius triumphalia
accepere quia Germanico adjuvarant ad victorias. Quum
haec geruntur Oriens motibus concussus est, ibi Silius
Parthi duce Artabano expulerant regem suum Venonem,
qui in Armeniam fugiens receptus est ibi, mos autem

a Silano Syriae praefide pellebatur. Copiam tunc Tiberius
habuit invidiam periculaque Germanico exhibendi, quare
eum praeposuit orientis rebus perturbatis. Tunc Germanicus
qui nondum finierat victorias usque ad Germaniam intus
mam penetravit adeptusque Amisiam flumen quorsum mit-
terat novam maximo opere arteque instructam classem,
per Oceanum, Angrivarios apud Hestini, deinde Cheruscos duce
Arminio ad Viburgin venit. Post paullo victoriam reportavit
ab Cottis gentibusque multis aliis. Cupidus bella diutius ge-
rendi in Germania Germanicus invidiam Tiberis magis au-
xit; quare ut videtur invitabatur urbem triumphans ingredi
iterumque Consul fieri. Anno sequente qui erat u.c. DCCXX
die VII Kalendas Junias (calculo nostro die XXVI Maji) trium-
phans inivit urbem. Speie Tiberius se consulatus collegam
declarari curavit, perspicua enim erant secreta eius consilia.
Motus asiaticos et in Armenia et in Syria Indaeque, ubi
tributis onerati levationem flagitare, Tiberius in senatu
proposuit, simulque Germanico tradendos ad sedandum, cui
patres consentiebant potestatemque in provincia majorem
quam alias concedebant. Erat tunc temporis in Syria
supra nominatus Creticius Silanus cuius filia Peroni
Germanico filio desponsata fuit. Silanum tunc Tiber-
ius amovit ex provincia, Cn. Pisone vero virum

74
inflatum cupidum obstinatumque cuius uxor Plancina ab
imperatrice (ut putat Tacitus) instigabatur ad infectandam A-
grippinam, illius munere fungi iussit. Ut videtur, Piso etiam
a Tiberio subdole electus est ut Germanici auctoritatem
et vim diminueret debilitaretque. A. u. DCCXXI. Tiberius
tertio Germanicus iterum Coss. facti sunt, quod quum annum
statum esset tunc in Achaja tunc versanti, inde profectus fle-
xit promontorium Aotiacum, venitque in Lesbum ubi nuper
rime uxor eius pepererat filiam Juliam. Tunc cupidus
sciendi profectus orani usque ad Thraciam provinciarum
curas composuit. Deinde in Asiam pergit Colophonaque ap-
pellit ubi oraculum Clarii Apollinis consulabat. Interim
Piso illum secutus, properat in Syriam, ubi quum advenisset,
omnium benevolentiam consectari conatus militibus lar-
gitus est de se, solutos belli cura relaxavit, quin immo
uxor Plancina ei in perpetrando rebus iniquis haud
cessit: uterque Germanicum apud milites calumniari
omni modo studuit. Hic vero omnia haec sciens, magis
esse duxit opus in Armeniam eundi, eodemque adventus
Xenonem Ponti regis Polemonis filium regem constituit,
quem jam ante ab eis exoptatum exoptare nomine Ar-
taxias. Interim in multis jam ostenderat Piso adversarium

se atque inimicum Germanico esse, aliosque maximo studio in
hunc stimulare natus. Sequenti anno u. DCCXXXII aetatis
suae ultimo Germanicus in Egyptum profectus est antiqui-
tatum studio incensus. Illic benignissimus in populum et an-
nonae difficultatem levavit multaque alia apud eos bene-
ficia collocavit. Dein flumen Nilum profectus usque ad
Thebarum antiquarum rudera. Illinc reversus domum omnia
perversa ordineque omnino carentia invenit, cuius in culpa
suspicionem haud secus ac Pisonem ponere potuit mate-
riam rebus suis praebentem. Repente reditum ex Syria Pso
apparuit, quo ipso tempore Germanicus valde aegrescit,
cujus morbi causam Tacitus a Pione allatam opinatur.
Crevit ejus aegritudo, in qua summa amicis ora-
tione ultimum habuit, ex qua videri potest Pisonem,
Plancinamque manifestissimos ei inimicos fuisse. Verba
uxori ultima nobis Tacitus tradidit. Mox expiravit
aetatis suae anno XXXIV florens efficacia a domo pro-
vincia populisque circumjacentibus deploratus. Crematus
est Antiochia simplici pompa. Uxori haud eo minus
virtutibus praeditae male aequae cecit: cum liberis Mun-
bem profecta decennium post a Libero accusata in in-

fulam Pandatariam missa est ubi diem obiit supremam.
Germanici indoles a Tacito et Suetonio plurimis lau-
dibus extollitur, quod etiam cerni potest ex ejus cogitandi
agendique ratione. Domi civilis erat paterfamilias, foris
gratissimus cuique benevolentia sua ac bonitate. Trium-
phalis causas dicit pro multis, ut paene premeretur a
populo in urbe visus alicubi. Reverso ea Germania co-
hortes omnes praetorianae obviam ire pro duabus
quibus iustum erat, atque populus totus usque ad capi-
dem XX se effudit. Belli militiaeque virtute simulque
humanitate excelluit, quare vel reges externi eum
mortuum dolebant quin immo Parthorum rea Roma-
nis alias inimicus. Populus adeo eum dilexit ut ad
ejus valetudinis recuperatae nuntium interrompe-
rent Iberio somnum exclamantes: „salva Roma,
„salva patria, salvus Germanicus!“ Mortuoque eo
postea luctus moerorque tantus erat ut turbaret
alias hilarorum Saturnalium celebrationem. Ceterum
forma corporis venustissima usus, non carebat scien-
tia litteraturae romanae graecaeque, reliquit enim
in aliis v.g. comedias graece scriptas. Liberos ha-

fuit ex Agrippina 1^a, quorum duo confestim tertius post ali-
quanto mortui sunt. Patrio superstitum tres erant filii, Nero
Drusus Caesarque Caligula; tres filiae, Agrippina quae Cn.
Domitio nupsit, Drusilla L. Caesio Longino et Julia M.
Vinicio desponsatae.